

International Federation of Accountants®

جستجو در آیین اصول اخلاقی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

بخش دهم واکشی به رعایت‌نشدن قوانین و مقررات (برای حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار)

یک نشانه متمایز حرفه حسابداری، پذیرش مسئولیت برای اقدام در جهت منافع همگانی است. حسابداران حرفه‌ای ممکن است با موقعیتهایی روبه‌رو شوند که متوجه می‌شوند یا مظنون می‌شوند که سازمان کارفرما یا صاحبکار، قوانین و مقررات را رعایت نمی‌کند. اصول بنیادین آیین از جمله درستکاری و رفتار حرفه‌ای، حسابداران را ملزم می‌کند تا با انجام اقدام مناسب و اولویت‌دهی به منافع همگانی، به رعایت‌نشدن قوانین و مقررات (NOCLAR) واکنش نشان دهند.

تعهدات حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار به نقش / ارشدیت بستگی دارد آیین تصدیق می‌کند که نقشهای مختلف در سازمان، اثر، اختیار و دسترسی به اطلاعات متفاوتی دارند. بر همین اساس، سطح بالاتری از تعهد برای حسابداران حرفه‌ای ارشد شاغل در کسب‌وکار وجود دارد، زیرا آنها تصمیم‌گیرندگانی هستند که می‌توانند اثرگذاری درخور توجهی در سازمان خود داشته باشند. حسابدار حرفه‌ای ارشد شاغل در کسب‌وکار می‌تواند عنوان مدیر ارشد مالی یا قائم‌مقام امور مالی را داشته باشد، اما مهمتر از عنوان، سطح اثرگذاری است که فرد نشان می‌دهد. حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار تازه‌کارتر که میزان اثرگذاری کمتری دارند، اگر از رعایت‌نشدن قوانین و مقررات آگاه شوند یا نسبت به آن مظنون شوند، به همان نسبت دارای تعهدات کمتری هستند.

نمونه‌های قوانین و مقررات مربوط شامل آنهایی است که با موارد زیر سروکار دارند:

- تقلب، فساد و رشوه‌خواری،
- بانکداری و دیگر محصولات / خدمات مالی،
- محافظت از داده‌ها،
- محافظت محیطی،
- بازارهای اوراق بهادار و مبادله،
- پولشویی، تامین مالی تروریسم و عایدی از جرم،
- بدهیها/ پرداختهای مالیاتی و بازنشستگی،
- سلامت و ایمنی همگانی.

رازداری چه می‌شود؟

- افشای رعایت‌نشدن قوانین و مقررات به مرجع مناسب، به‌عنوان نقض وظیفه رازداری نسبت به کارفرمای حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار در نظر گرفته نمی‌شود.
- حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار باید حسن‌نیت داشته و هنگام اعلام یا ادعای یک مطلب، جانب احتیاط را رعایت کند.

وقتی حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار از رعایت‌نشدن قوانین و مقررات آگاه شد یا به آن شک کرد، ملزم است با توجه به ماهیت مسئله و امکان واردشدن آسیب به سازمان کارفرما، سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان، کارکنان و عموم مردم، اقدام به‌موقع انجام دهد. حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار باید:

- آیین اصول اخلاقی و همچنین مقررات قانونی و انتظام‌بخشی متفاوت با آیین و یا فراتر از آن را در حوزه گزارشگری خود رعایت کند (برای مثال، الزام در گزارش مسئله به مراجع، یا امتناع از هشدار دادن به سازمان کارفرما مبنی بر اینکه اقدامی در حال انجام است).
- هرگونه توافقنامه یا رویه موجود در سازمان را که درباره پرداختن به رعایت‌نشدن قوانین و مقررات رهنمود ارائه می‌کند، در نظر بگیرد (برای مثال، سیاستهای اخلاقی و افشاگری).

حسابرسی مربوط،

- ارزیابی مناسب بودن واکنش شرکت،
- به‌کارگیری قضاوت حرفه‌ای در تعیین لزوم انجام اقدام بیشتر. این موضوع شامل در نظر گرفتن این احتمال است که یک شخص ثالث معقول و آگاه باور داشته باشد که مدیر ارشد مالی به‌طور مناسب در جهت منافع همگانی اقدام کرده است.

اقدام اضافی ممکن است شامل افشای مسئله برای مراجع مناسب، حتی اگر هیچ تعهد قانونی به چنین اقدامی وجود نداشته باشد، و بر اساس موقعیت، استعفا از شرکت باشد. استعفا جایگزین انجام اقدام مناسب نیست.

حسابدار حرفه‌ای غیرارشد شاغل در کسب‌وکار

اگر مسئله مورد ظن حسابدار حرفه رده پایین‌تر (برای مثال، کارمند حسابهای دریافتی) حین مرور مستندات پوشه دلال داده‌ها قرار گرفته باشد، از او انتظار می‌رود که:

- جستجو کند تا به درکی از موضوع دست یابد،
 - با مطرح کردن مسئله با مقام ارشد، یا مقام ارشد بالاتر در سازمان، اگر مقام ارشد وی درگیر مسئله باشد، به موضوع رسیدگی کند.
- در مواردی که نقض احتمالی قوانین و مقررات مطرح باشد که ممکن است آسیب مهم به سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان یا عموم مردم وارد کند، حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار باید تصمیم بگیرد که بی‌درنگ مسئله را برای مرجع مناسب فاش کند تا پیامدهای چنین نقضی را کاهش دهد.

از کجا کمک بگیریم؟

مقررات مربوط به رعایت‌نشدن قوانین و مقررات در بخش ۲۶۰ بیان شده است. صفحه اینترنتی منابع و پشتیبانی، در مرکز اطلاع‌رسانی اینترنتی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، دربرگیرنده رهنمود مفید برای حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار، شامل دانستی‌ها درباره رعایت‌نشدن قوانین و مقررات، پرسش‌وپاسخهای کارشناسان هیئت، و ویدئوهایی است که رعایت‌نشدن قوانین و مقررات را از منظرهای مختلف توضیح می‌دهند.

نسخه الکترونیکی آیین، یک منبع برخط برای حسابداران و دیگر استفاده‌کنندگان از آیین است. این منبع دسترسی سریع و کارآمد به آیین را فراهم کرده و استفاده، استقرار و الزام به استفاده از آن را آسانتر می‌کند.

طرح زیر را در نظر بگیرید

یک شرکت تولیدی بزرگ چندملیتی یک ابزار هوش مصنوعی تهیه کرده است تا نامزدهای موقعیتهای شغلی را پیش‌غربال کند. با این حال، داده‌هایی که به‌وسیله سامانه ثبت شده، بدون آگاهی یا رضایت مصاحبه‌شوندگان، به یک دلال داده نیز فروخته شده است. این اقدام مقررات محلی محافظت از داده در حوزه گزارشگری را نقض می‌کند. اگر حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار از این اقدام آگاه شود یا به آن مظنون شود، وظیفه دارد در این زمینه اقدام کند.

اقدام مشخصی که حسابدار حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار باید انجام دهد، با توجه به نقش و سطح ارشدیت وی متفاوت است.

حسابدار حرفه‌ای ارشد شاغل در کسب‌وکار:

- اگر گفتگوی بین کارکنان مبنی بر این‌که سامانه شرکت همسو با قانون نیست، به گوش مدیر ارشد مالی شرکت برسد، وی باید:
- نسبت به مسئله شناخت پیدا کند، شامل ماهیت و شرایط سامانه هوش مصنوعی و سودمندی آن، چگونگی به‌کارگیری مقررات محافظت از داده در این مورد، و پیامدهای آن برای سازمان و ذینفعان. برای مثال: آثار آن بر مصاحبه‌شوندگان چیست؟ آیا شرکت با جریمه‌های سنگین یا خسارت اعتباری روبه‌رو خواهد شد؟
- با مطرح کردن موضوع با مقام ارشد مانند مدیر ارشد اجرایی، به‌موضوع رسیدگی کرده و گامهای زیر را بردارد:
 - مسئله را به اطلاع ارکان راهبری، مانند هیئت‌مدیره برساند،
 - بازرسی داخلی را شروع کند،
 - قوانین و مقررات کاربردپذیر شامل الزامات گزارشگری، در صورت وجود، را رعایت کند،
 - پیامدها را اصلاح کرده، درمان کند یا کاهش دهد، برای مثال، با افشای مسئله برای مصاحبه‌شوندگان قبلی و کمک به آنها در کاهش هرگونه آسیب احتمالی. در تعیین برنامه، می‌توان از توصیه‌های مشاوره قانونی یا دیگر متخصصان سود برد،
 - با مشورت دادن به مدیر ارشد اجرایی مبنی بر این‌که فروش داده‌ها باید بی‌درنگ متوقف شود، مگر آن‌که رضایت کامل به‌دست آید یا دیگر الزامات قانونی رعایت شود، تا به‌این ترتیب ریسک دوباره روی دادن این اتفاق کاهش یابد.

گامهای اضافی که ممکن است مدیر ارشد مالی ملزم به برداشتن باشد

- تعیین لزوم افشای مسئله برای حساب‌برسان مستقل شرکت، به‌عنوان بخشی از وظیفه مدیریت مبنی بر فراهم‌کردن اطلاعات

